ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ހިނގުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/277
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ދ.ކުޑަހުވަދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާ
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް: އިސްމާއީލް ރަޝީދު، ދ.ކުޑަހުވަދޫ / ބީޗްހެވަން
- ތަރައްދުދުވި ފަރާތް: މިންނާ އަބްދުއްލަޠީފް، ސީނިއަސުދުވާގެ / ދ.ކުޑަހުވަދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަގުތީ އަމުރު

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ޙަމީދު

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޙްމާން އިބްރާހީމް

ނިންމި ތާރީޚު: 27 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1443

02 ނޮވެމްބަރު 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:

25 މުޙައްރަމް 1443

02 ސެޕްޓެންބަރު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: B2-CR1/VA/2021/03
- ނިންމި ތަން: ސިވިލް ކޯޓު
- ބާވަތް: ވަގުތީ އަމުރު
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 28 ޖޫން 2021
- ނިމުނު ތާރީޚު: 12 އޮގަސްޓް 2021

މަދަނީ- ވަގުތީ އަމުރު- ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރުމުގައި ބަލާ ކަންތައްތައް

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަހީދުގެ ރައުޔު (މިރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު އާއި ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރައޫފު އިއްތިފާޤުން ތާއީދުކުރެއެވެ.)

ތަޢާރުފު

1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު B2-CR1/VA/2021/03 ވަގުތީ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ދ.ކުޑަހުވަދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަކީ، ދ.ކުޑަހުވަދޫ / [illegible]، އިސްމާޢީލް ނަސީރުއެވެ.[1] އަދި މި ޤަޟިއްޔާއަށް ދ.ކުޑަހުވަދޫ / [illegible]، މުނާ އަބްދުއްރަޙީމް[2] ރައްދުވެރިޔާއެވެ.

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. 2007 ޖޫން 17 ދުވަހު ދ.ކުޑަހުވަދޫ ކައުންސިލް އިދާރާ އާއި ދ.ކުޑަހުވަދޫ / [illegible]، އިސްމާޢީލް ނަސީރު އާއި ދެމެދު ބިން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި[3] ސޮއިކޮށްފައިވެއެވެ.

3. ބިމުގެ އެއްބަސްވުމަކީ 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ހެދިފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަން އެ އެއްބަސްވުމުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެން އޮތެވެ. ބިން ކުއްޔަށް ހިފި ތާރީޚަކީ 17 ޖޫން 2007 ކަމާއި އަދި ބިން ކުއްޔަށް ހިފި މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޚަކީ 16 ޖޫން 2017 ކަން އެ އެއްބަސްވުމުގެ ލިޔުމުން އެނގެން އޮތެވެ.

4. ކުއްޔަށް ދީފައިވާ ބިން އިތުރަށް ކުއްޔަށް ހިފުން ބޭނުންނަމަ، އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 06 (ހައެއް) މަސްދުވަސް ކުރިން ކުއްޔަށް ހިފި ފަރާތުން ދޫކުރި ފަރާތަށް ލިޔުމުން އަންގަންވާނެކަމަށް

---

[1] އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A209283

[2] އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A208381

[3] ދ.ކުޑަހުވަދޫ ކައުންސިލް އިދާރާ އާއި ދ.ކުޑަހުވަދޫ / [illegible]، އިސްމާޢީލް ނަސީރު އާއި ދެމެދު ހެދިފައިވާ އެއްބަސްވުން (ނަންބަރު (M-S)D-M/2007/10)

އެ އެއްބަސްވުމުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މުއްދަތު އިތުރުކޮށް ނުދެވޭނަމަ އެ ކަން އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 02 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ ކުރިން ބިން ކުއްޔަށް ހިފިފަރާތަށް އަންގަންވާނެ ކަމަށް އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

5. އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައިވާ މައްސަލާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން 16 ޖަނަވަރީ 2017 ގައި ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ކައުންސިލަށް ފޮނުއްވާފައިވާ ސިޓީގައި "މި ބިމުގައި ކުރިއަށް އޮތް ދުވަސްތަކުގައިވެސް އަމިއްލަޔަށް ވިޔަފާރިކުރުމަށް ބޭނުންވާތީ، މި ބިމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދެއްވުން އެދެމެވެ." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވެއެވެ.

6. އެ ސިޓީގެ ޖަވާބުގައި ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ކައުންސިލުގެ ސިޓީގައި[4] ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާއި ގުޅޭގޮތުން ބަލައިގަތުމުގެ އެންމެހާ ކަންކަން ބަލައި ބޭނުން ކުރި އަމަލުކުރަމުން ގޮތުގެ ނިންމުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްދާ ކަމަށާއި، ބިމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 02 (ދޭއް) މަސްދުވަސް ކުރިން ކައުންސިލުން އިޢުލާނާއި ގޮތުގެ އަންގަން ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އެ ތާރީޚުގައި ގޮތުގެ ކަނޑައަޅައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަށް އެންގުމަށް ނަމަވެސް އެއްވެސް ސަބަބަކާ ހުރި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަށް ދޫކޮށްފައިވާ ބިމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށް ނުދިނުމަށް ނުވަތަ އިތުރުކޮށްދިނުމަށް ކައުންސިލުން އިޢުލާން ނުކުރެވިދާނެކަމަށް، އެ ނުކުތާ ގޮތުގެ އަންގާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ނުކުމެދާނޭ ކަންކަން ނިންމުމަށް 02 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ދިނުމަށް ކައުންސިލުގެ މަޝްވަރާއިން ނިންމާފައިވާކަމުގެ އާއި، އަދި ކައުންސިލުން ނިންމާގޮތް ނިންމައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަށް އެންގޭނެ ހަމައަށް މިހާރުވެސް އަމަލުކުރަމުންދާ އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފަށް ގެންދަވަމުންދާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

7. އިސްވެ ބުނެވުނު ސިޓީ ފޮނުވިތާ 04 (ހަތަރެއް) އަހަރު ފަހުން، 2021 މާރިޗު 17 ގައި ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ކައުންސިލުގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު B-381/MIS/2021/56 ސިޓީން ކުރިން ދޫކޮށްފައިވާ އިމާރާތްގައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުގެ އެންމެހާ ތަކެތި (ތަކެތި ހުސްކޮށް ދިނުމަށް ނުކުތާތަކެއް ތަކެތި

---

[4] ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ކައުންސިލުގެ ނަންބަރު B-381/MIS/2017/63 (21 މާރިޗު 2017) ސިޓީ

ފިޔަވައި) 26 އޮގަސްޓް 2021 ގެ ނިޔަލަށް ބިން ބިމުގައިވާ ސާފުކުރުމަށްފަހު ކައުންސިލް އިދާރާއާ ހަވާލުކުރުމަށް އަންގާފައިވެއެވެ.

8. ކ.ގުރައިދޫ ކައުންސިލްގެ ނަންބަރު B-381/MIS/2021/56 ސިޓީއާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން 12 އޮގަސްޓް 2021 ދުވަހު އެއްބަސްވުމުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތަށް މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 02 (ދޭއް) މަސްދުވަސް ކުރިން މުއްދަތު އިތުރު ނުކުރެވޭނެކަން އަންގާފައިނުވާތީ އާއި، ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ބިމުގައި ބޭނުމަށް ހަދާފައިވާ ކަންތައްތަކެއް ހިނގާފައިވާ އިމާރާތް އަތުވެއްޖެނަމަ ގެއްލުމެއްވާނެ ވާތީ ކަމަށް ބަޔާންކޮށް ކައުންސިލަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވާފައިވެއެވެ.

9. އަދި އެ ސިޓީއާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ދަފްތަރުވެފައިވާ ބިމުގެ މުއްދަތު 2017 ވަނަ އަހަރު ހަމަވެފައިވާ ކަމާއި، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ނިޒާމެއް ނުވާކަމާއި، ސަރަޙައްދު އަލުން އެ ބިން ކައުންސިލުން ރިޢާޔަތްކުރަން އިޢުލާނުކޮށް އިޖާބަދިން ފަރާތްތަކުން އިސްތިހާރުދޭން ބިން ލިބޭނެ ފަރާތް ކަނޑައެޅި އެ ފަރާތަށް އެ ކަން އަންގާފައިވާކަމަށް ކ.ގުރައިދޫ ކައުންސިލް އިދާރާގެ ނަންބަރު B-381/J-2021/22 (26 އޮގަސްޓް 2021) ސިޓީން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

10. އިސްތިހާރު ބާތިލުކުރުމަށް ސިޓީއާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން 09 ޖޫން 2021 ގައި ކައުންސިލަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވާފައިވެއެވެ. އަދި އެ ސިޓީގައި ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރެވިފައިވާ ކަމުގައި ދެކޭކަމާއި، ސަރަޙައްދު އެއްބަސްވުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އެ އިސްތިހާރު އެއްގޮތަށް އަދާކުރުމުން އެ ކަން ކައުންސިލް އިދާރާއިން ޤަބޫލުކުރާ ކަމުގެ ހަވާލުކުރުން ދިނުމާއި، އެއްބަސްވުމުގައި ބުނާފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެއްބަސްވުން ބާޠިލުކުރަން އަންގާފައި ނުވާތީ ކަމުގެ ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

11. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން 09 ޖޫން 2021 ގައި ފޮނުވި ސިޓީއާ ގުޅިގެން 07 ޖޫން 2021 ގައި ކައުންސިލްގެ ސިޓީން[5] އިމާރާތް ހުސްކުރުމަށް އަންގާފައިވާ މުއްދަތު އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަށް ދެވިފައިވާކަމާއި، އިމާރާތް އަތުން ބިމުން ފަރާތްތައް 15 ޖޫން 2021 ވަނަ ދުވަހު އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއި

---

[5] ކ.ގުރައިދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު B-381/MIS/2021/109 ސިޓީ

ކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާކަމާއި، 2021 ޖޫން 10 ވަނަ ދުވަހުގެ 14:00 ގެ ކުރިން ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ ޤަބުޟުގައިވާ އިމާރާތް ކައުންސިލް އިދާރާއާ ހަވާލުކުރުމަށް އަންގާފައިވެއެވެ.

12. ދެފަރާތު ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ސައްޙަ އެއްބަސްވުމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށާއި، އަދި އެއްބަސްވުމާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް އަދި ސިވިލް ކޯޓަށް [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible]. އަދި އެ މައްސަލާގައި ވަކި އަމުރަކަށް އެދިފައިވެއެވެ.

13. ބުނެވިދިޔަ ވަގުތީ އަމުރު [illegible] [illegible] ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން އެ ނިންމުން [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރިއެވެ. މިއީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ސިވިލް ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] ވަގުތީ އަމުރު

14. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުގައި އެދިފައިވަނީ:

> "ހދ.ކުޅުދުއްފުށި [illegible] [illegible] [illegible] ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ކައުންސިލް އިދާރާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ކައުންސިލް އިދާރާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އެ [illegible]، އަދި ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ކައުންސިލް އިދާރާއިން ހދ.ކުޅުދުއްފުށި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ކައުންސިލް އިދާރާގެ [illegible] [illegible]." [6]

[illegible] [illegible] [illegible].

---

[6] ސިވިލް ކޯޓުން [illegible] ވަގުތީ އަމުރުގެ [illegible] ޕޭޖުގެ 7 ވަނަ ނަންބަރު

ސިވިލް ކޯޓުން ނެރުއްވި ފަސްޚު އަމުރު

"ދަންނަވަން، [illegible] ކަންކަން [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2396/Cv-C/2021 ގެ މައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތުން [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު (M-S)D-M/2007/10 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 03 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ މައްޗަށް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް އަންގާ އަމުރުކޮށްދިނުމެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ހުށަހެޅުން ނުކުތާތައް

15. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު B2-CR1/VA/2021/03 ފަސްޚު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅުއްވި ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅާ އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކަވާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ:

15.1 މުއްދަތު ހަމަވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާއެއްގައި [illegible] [illegible] ފަސްޚު އަމުރު، ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާ އާއި 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] ޕްރޮޕަރޓީޒް ލިމިޓެޑް ވ. [illegible] ޑިވެލޮޕްމަންޓް ސަރވިސަސް (މޯލްޑިވްސް) ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މައްސަލައިގައި ޤާއިމުކުރައްވާފައިވާ [illegible] [illegible] ކޮންސިޑަރޭޝަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ މައްޗަށް ފަސްޚު އަމުރެއް ނެރުއްވާފައިވާކަން [illegible] [illegible] ނުކުތާ އާއި

15.2 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނެކްސްބިސް ލިމިޓެޑް (އޮސްޓްރޭލިއާ) ވ. އެންޓިކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން މައްސަލާގައި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި ހިމާޔަތްކުރަން [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] އިސްލާމީ ޝަރީޢަތު [illegible] ވަގުތީ އަމުރު [illegible] ކަމަށް ބުނެ [illegible] ދެއްވާފައެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާމެދު [illegible]

16. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ:

"ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު B2-CR1/VA/2021/03 ވަގުތީ އަމުރަކީ ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް [illegible] ވަގުތީ އަމުރަކަށްވާތީ އެ އަމުރަކީ ބާޠިލު އަމުރެއް ކަމުގައި [illegible]."[7]

މިފަދައިން އެދިފައި ވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާމެދު [illegible]

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާމެދު އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

---

[7] އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރު

އިސްތިއުނާފީ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

17. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމަށްފަހު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކުރިން ދެއްކި ކުލި ދެއްކުމުން ކުލި ބަލައިގަތުމުން ކުރިން އޮތް އެއްބަސްވުން އާވެފައިވާ އެ އެއްބަސްވުމުގައިވާ މުއްދަތަށް އަދި ކުރީގެ ޝަރުތުތަކާއި އެކު އެގޮތަށް ދެމިގެންދާން އެބުނެ ނިންމާފައިވާކަމަށެވެ.

18. އަދި އެގޮތަށް ކުރި ބަލައިގަތުން ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ތަން ބޭނުންކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް އެދި ވާނީ އަދި ކުރި ދެއްކި މަހަށް ތަން ބޭނުންކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އެ ފަރާތަށް އޮތްކަމަށެވެ. އަދި އެގޮތަށް ކިޔަނަށް ދުވަސް މުއްދަތަކަށްވެސް ދެމިގެންދާނެކަމާއި، ހަމަވެސް ކުރިން އޮތް އެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތާ އަދި އެއްބަސްވުމުގައި ޝަރުތުކުރާ ހިނދަކު އިމާރާތް ނުވާނެކަމާއި ދިޔާ ކޮންޓްރެކްޓް ޤާނޫނުގައި އެ ކަން ޤާއިމުވުމުގައި އޮންނަ ހަމައެކަނިކަމަށެވެ.

19. ބިން އިތުރަށް ކުއްޔަށްހިފަން ބޭނުންވާނަމަ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 06 (ހައެއް) މަސްދުވަސްކުރިން ކުއްޔަށްހިފި ފަރާތުން ކުއްޔަށް ދޫކުރި ފަރާތަށް ލިޔުމުން ހުށަހަޅަންވާނެ ކަމަށް،ބަސްދުވަސް އެބުނެފައިވާ، އެއްބަސްވުމުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސް މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 06 (ހައެއް) މަސްދުވަސްކުރިއަށްވާން ތާރީޚަކީ 16 ޑިސެމްބަރު 2016 ކަމަށް ވިޔަސް ބިމުގެ މުއްދަތު އިތުރު ކުރުމަށް އިސްތިއުނާފުހުށަހަޅާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ 16 ޖަނަވަރީ 2017 ގައި ކަމުން އެއީ އެއްބަސްވުމުގައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެދިފައިވާ އެދުމުގެ ނުބަލާކަން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

20. އިސްތިއުނާފުހުށަހަޅާ ފަރާތުން އެންމެ ފަހުން ކުލި ދައްކާފައިވަނީ 31 މެއި 2021 ގެ ނިޔަލަށްކަމަށާއި އެ ފަރާތަށް ނޯޓިސްގައިވާ ބިން އަނބުރާ ހަވާލުކުރުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އިޢުލާނުކޮށްފައިވަނީ 30 ނޮވެމްބަރު 2020 ގައިކަމަށާއި އެ ތަން ހުސްކުރުމަށް 17 މާރިޗު 2021 ގައި އަދި 07 ޖޫން 2021 ގައި އަންގައި އަދި 10 ޖޫން 2021 ގައި އިމާރާތުގައި ނޯޓިސް ހަރުކޮށްފައިވާން ކަމަށާއި އަދި 15 ޖޫން 2021 ގައި އެ ތަނުގައި ހުރި ނަގަ ހުރި އެއްޗެހި ނެގި ކަން ވަކި ތަނަކަށް ބަދަލުކޮށްފައިވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި

ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެ ތާރީޚުގައި ބިން ކުއްޔަށްދޫކުރުމަށް އިޢުލާނުކުރުމާ ގުޅިގެން ބިޑު ކާމިޔާބުވި ފަރާތާއި އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރުމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

21. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މި ނުކުތާގައި އިތުރަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެސްޓީއެލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. [illegible] މެނޭޖްމަންޓް ސަރވިސަސް (މޯލްޑިވްސް) ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް މައްސަލާގައި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމަކާ ނުލައި އަސްލު މައުޟޫޢީ ދަޢުވާ [illegible] ހިނގައްޖެނަމަ ކުރިމަތިވާނެ ކަމަށް [illegible] [illegible] ގެއްލުން [illegible] ހަމައެކަނި [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލު [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ޓެސްޓްގައި މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] ފަރާތްތަކަށް ލިބޭ ގެއްލުން ވަކިން ކުރަންޖެހޭނެކަމަށެވެ.[8]

22. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ މައްސަލާގައި ދުސްތޫރު އުފެދިފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ނުވަތަ [illegible] އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކުއްޔަށް ދޫކުރި ބިން އަލުން ކުއްޔަށްދޫކުރުމަށްޓަކައި ބިޑުކުރުމުން އެ ބިޑުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ބައިވެރިވެފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް އެ ބިޑު ކާމިޔާބުވީ އެހެން ފަރާތަކަށް ކަމަށާއި އަދި ބިޑު ކާމިޔާބުވި ފަރާތާ ބިން ކުއްޔަށްދޫކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި 15 ޖޫން 2021 ގައި ސޮއިކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެ ބިޑުގައިވާ އިޢުލާނުގައި ވިޔަފާރިކުރުމަށްޓަކައި އެ ތަނަށް [illegible] [illegible] އެ ތަން ހުސްކޮށްދީފައިވާކަމާއި، ބިމުގެ [illegible] ގޮތުގައި އެ ފަރާތުން [illegible] އެ [illegible] -/30,000ރ. (ތިރީސް ހާސް ރުފިޔާ) ދައްކަންޖެހޭނެ އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތާ ވަގުތީ އަމުރާއި ގުޅިގެން އެ ބިމުގެ ބޭނުން އެ ފަރާތަށް ކުރުމަށް [illegible] [illegible] ބިޑު ކާމިޔާބުވި ފަރާތާއި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތާ ދެމެދު ވެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ކުލި [illegible] [illegible] ހިނގައިދާނެކަމަށާއި، މަސައްކަތް ހުއްޓުވައިގެން [illegible] ކުރި ދައްކަންޖެހުނު އިސްތިއުނާފުކުރިއިރު ފަރާތަށް [illegible] ގެއްލުންތަކުގެ ބަދަލު ގެއްލުމެއް ޖެހޭ ކާމިޔާބުވި ފަރާތަށް [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

---

[8] ފަރާތުން އަދި [illegible] [illegible] 43 ނަންބަރު

އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

23. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] ލިމިޓެޑް ([illegible]) ވ. އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން މައްސަލާގައި ވަގުތީ އަމުރަށް އެދޭ ފަރާތުން، ޤާނޫނީ ގޮތުން ހިމާޔަތް ލިބެންޖެހޭ ޙައްޤެއް ނުވަތަ ޤާނޫނީ މަސްލަޙަތެއް އޮތުމުގެ އިޙްތިމާލު ފާޅުކަން [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާކަމެވެ.

24. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ މައްސަލާގައި ވަގުތީ އަމުރަށް އެދޭ ފަރާތުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ހިމާޔަތްލިބެންޖެހޭ ޙައްޤެއް ނުވަތަ ޤާނޫނީ މަސްލަޙަތެއް [illegible] ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އުފުލައިވާ ވަގުތީ އަމުރާއި ދަޢުވާގެ މައުޟޫޢުގައި އުފުލައިވާ [illegible] މައްޗަށް ބަލަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

25. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އުފުލައިވާ ވަގުތީ އަމުރުގައި [illegible] އުފުލައިވާ [illegible] [illegible] ފަރާތްތަކާއެކު މުޢާމަލާތް ނުކުރުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] އަމުރު [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުންވެސް ބައިވެރިވެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ފަރާތުން އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރަމެވެ.

26. އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 05 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ބ) ގައި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި އިސްތިދުލާލުކުރައްވާ އުސޫލުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އެއް އަސާސަކީ، ކޯޓުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލައަކާގުޅިގެން ނެރޭ ވަގުތީ އަމުރުގައި، އަސްލު މައްސަލާގައި ހިމެނޭ [illegible] [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނީ މަސްލަޙަތު [illegible] ފަދަ ޝަރުޠުތަކެއް ނުވަތަ އެ [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެން [illegible] އެހެންނަމަވެސް އެ [illegible] އެ [illegible] [illegible] ކުރިން، އެ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

27. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތާއި އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތާ ދެމެދު މި ޤަޟިއްޔާގައި ޚިލާފު އުފެދިފައިވަނީ ދަޢުވާ ބިނާކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުން ދިރިއުޅުން ކަމުގެ ނުވަތަ ނޫން ކަމުގެ މައްސަލައަކުން އެ ޚިލާފާއިމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅޭނީ އަސްލު މަރުޙަލާގައި ދަޢުވާގެ ތަފްޞީލު ބެލުމަށްފަހު ކަމަށް ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

28. ވަގުތީ އަމުރު ނެރުއްވުމާއި ނުލައި އަސްލު މަރުޙަލާގައި ދަޢުވާ ބަލާނިމެންދެން ހިނގައިދާނެ، އިތުރު ނުރައްކާތަކަކީ ގެއްލުމެއް ވާހަކަ ނުވަތަ ނުހިފޭ ކަމެއް، ވަގުތީ އަމުރު ނެރެދިނުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ދީފައިވަނީ ގެއްލުންތަކުގެ ގޮތުގައި 3 (ތިނެއް) ކަމެއް އެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، އެއީ؛ (1) އިމާރާތް ފުންކޮށްފައި، އިމާރާތް ބަންދުކުރުމުން 10 ޖޫން 2021 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން މަސައްކަތް ހުއްޓުމާއި، ވިޔަފާރި ހުއްޓުމަކަށް އައުމުން އެ ފަރާތުން ލިބެމުން އަންނަ މާލީ (ދެހާސް ރުފިޔާ /-2000ރ) ހުއްޓުމާއި، (2) ވިޔަފާރިކުރުމަށްޓަކައި ގެންނަވާފައިވާ މުދަލާއި އިމާރާތުގައި ބެހެއްޓުމަކުން އަންނަ ދުވާ ގެއްލި ހަލާކުވެގެން ދިއުމާ އަދި (3) މުދާ ބަހައްޓާފައިވާ ނުވަތަ ރައްކާކުރާ ތަނެއް ނެތުމެވެ.

29. ނަޒަރުކުރެވުނު މިންވަރުގައި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ބިން ކުއްޔަށްދިނުމުގެ ބޭއްވުމެއް އެކަން ފަރާތަކުން ކުއްޔަށްދީގެން އެ ތަން ކުއްޔަށް ހިފުމުގެ އެގްރީމެންޓް ހެދި ފަރާތުން އެ ތަން ބޭނުންކުރާ އެ ތަނަށް މުދާ ވައްދައި ވިޔަފާރި ހިންގަމުންދަނިކޮށް އެ ފަރާތުން ކުލި ދައްކާކަމަށް ވަގުތީ އަމުރެއްގެ ދަށުން ހުއްޓުވުމުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަށް ގެއްލުން ލިބޭނެ ކަމެއް ހުރި ކަމަށް ގެއްލުމެއް އެ ތަން ޙާލަތު ކަނޑައެޅުމަށް ދަށުކޮށް ބިނާވާ ފަރާތަށް ދިނުމަށް ބެހޭގޮތުން ފާހަގަކޮށްލަމެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ކުލިން ދޭނެ ކަމަށް ކުއްޔަށްދިނުމުގެ ބަދަލުގައި ދެހާސް ރުފިޔާ -/2,000ރ (ދެހާސް ރުފިޔާ) ގެއްލުން ލިބިފައިވާ ކަމަށް ބުނެފައި، މިއީ އެ ފަރާތުން ހަމައެކަނި ބުނާ ބަސްފުޅުވާކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަށް ކުއްޔަށްދިނުމުގެ ބަދަލު އެއްބަސްވުމުން ކުރި ނަގަ ޖުލައި 31 ވާއި 2021 ގެ ފަހުން އެ ފަރާތުން ބިން ބޭނުންކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އެއްގޮތަކަށް ހަނިވެފައިވާ ކަމުގެ ރިޕޯޓުތަކެއް ނުވާތީ އެ ތަނުން ދޫކޮށްލަން ބުނީ ގެއްލުމަކީ ހަދަވަރުގެ މައްސަލައެއް ބިނާކުރާ އަދަދުތަކުގެ ކުރިން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

30. ވަގުތީ އަމުރާ ގުޅޭގޮތުން ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ބަޔާނެއް ދިނުމަށް ކަނޑައަޅައިދިނަމަ އެ ބަދަލުގައި ސަރުކާރުން ކަނޑައެޅޭ ގޮތުގެ މަތިން ދައުލަތަށް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބޭނުންފުޅުވާނަމަ، ސާބިތުވެގެން ވުޒާރާއިން މުސްތަޤްބަލުގައި ބިލުތައް ކަމަށް އަންނަނީކަމާ ގުޅޭގޮތުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް ވަގުތީ އަމުރުއެއްގެ ދަށުން މިހާރު އެ ބިން ކުއްޔަށް ނަގާފައިވާ ފަރާތަށް އެ ތަން ބޭނުން ކުރުން ހުއްޓުވުމުން އިޤްތިޞާދީ ގެއްލުމެއް ލިބިގެންދާނެ މިހާރު ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ފަރާތަށް ކަމަށާއި، ސަބަބަކީ، އެ ފަރާތުން އެ ބިމުގައި ހުރި އިމާރާތުން ނަފާ ލިބޭ އިންވެސްޓްމަންޓެއްކަމަށް އެ ތަން ބަލައިދޭކަށް ފާހަގަކުރެއްވި ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

31. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޚާއްޞަ އެއްގޮތަކަށް އަމަލުކުރުމުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާނަމަ ސަބަބުތަކުގެ މަތިން އެ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމުގެ ފުރުސަތު އޮންނަނީކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ވަގުތީ އަމުރަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވަނީ އެ ފަރާތަށް ލިބޭނެ ކަމަށް ބޮޑުވާ ހާލަތު ގެއްލުމަކަށްވުރެ ބޮޑު ގެއްލުމެއް އަށަގަންނާނެކަމަށް ދެކޭތީ އެގޮތަށް ގެއްލުމާއި އިޤްރާރުކުރާނަމަ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ބޮޑު ގެއްލުމެއް ކަމަށް ނުބެލޭނެކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

32. އަދި މިހާރު ބިން ކުއްޔަށް ނަގާފައިވާ ފަރާތުން ކުއްޔަށް ނަގާފައިވަނީ މަހަކު 30,143.35ރ. (ތިރީސް ހާސް އެއްސަތޭކަ ސާޅީސް ތިން ރުފިޔާ ތިރީސް ފަސް ލާރި) ގެ ކުއްޔަކަށްކަމަށާއި، އެ ފަރާތާއި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތާއި ދެމެދު އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއި ކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން އެއްބަސްވުމުގެ އަހަރުތަކަށް ފުރާ ކަމަށާއި، އަހަރުކަމުން، އެ ކުއްޔަށް ދޭ ފައިސާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގ ޖަމާދާރުވެފައިވާ ބޭނުންކުރެވުމުގެ ދެބަ އައްސަކަތުވާނީ، އެ ފައިސާ ދޭން ހުއްޓުމުން ގެއްލުންވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގ ދައުލަތަށް ކަމުން މި މައްސަލާގައި ބޮޑުކަމަށް ފަރާތްތަކުގެ މަޞްލަޙަތު އިސްކަން ދޭންކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

33. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތާއި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތާއި ދެމެދު ޤާނޫނީ ގުޅުން ބެލުމުގައި ވަޒީފާދާރާ އެއްބަސްވުމުގެ އޮތްކަމާއި، އެ ކަމުގެ ބޮޑުތަކަށް މުއްދަތު ހަމަވެފައިވާކަން ބެލި ފަރާތުގެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ކޮށްދެނީކަމަށްޓަކައިވާ ބަދަލު ދައްކަވާފައެއް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވަނީ އަރިސްކުރައްވާފައެވެ. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައިވާ ވަގުތީ އަމުރު ނެރުއްވުމަށް ކޯޓުންދޭ ބުނާ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއާއި 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާ ބުނެފައި ކަޑައެޅި ޚިލާފު ބުނެފައެވެ.

34. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާގެ ތަފްޞީލުގައި ބަޔާންވާ ގޮތުގައި އެދިފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަށް ކުއްޔަށްދޫކޮށްފައިވާ ބިމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު 16 ޖޫން 2017 އިން ހަމަވިފަހުންވެސް އެ ބިމުން ދުއްކަނުޖެހޭ ކުރި އެ ބަލައިގަތުމަށް ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ބަދަލުވެފައިވާ ސިޓީއަކީ އެއްބަސްވުމުގެ އޮތްކަމަށް ބުނާ ކަނޑައަޅައިދިނުމާއި، އަދި އެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޚަކީ 16 ޖޫން 2027 ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އަންގާފައިވާ އެންގުމަކީ ސާބިތު އެންގުމެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުގެ މުދަލަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ގެއްލުންތަކެއް ދީފައިވާތީ އެ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދޭން ކަމަށް ވާއިރު، މި ކަންކަމުންވެސް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އަމުރު ނެރުއްވުމަށް ވިޔަފާރިއާ ތަސްލީމުކުރަމުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަށް ދޭ ގެއްލުން ދިނުމުގެ ބަދަލުގެ ހާސިލުކުރިނިޔާ އާއި އަދި އެ ކަމުގެ ސަބަބުން ދޭ ގެއްލުން ބަދަލު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދޭންޖެހިއްޖެ ބަޔާނުގައި ބޭނު ވަކިކުރާކަން ދޭން ކަމުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅޭގޮތުން ފާހަގަކުރެވޭކަންކަން

35. އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅޭގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ސިވިލް ކޯޓުން ވަގުތީ އަމުރު ނުނެރެފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/21 ގެ ގަޟިއްޔާއާއި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/443 ގެ ގަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގެ 6 ގެ 295 ވަނަ މާއްދާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެފައެވެ.

36. އެގޮތުން، ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި ފުރިހަމަވާން ޖެހޭ ފުރަތަމަ ސަބަބު ކަމުގައިވާ ވަގުތީ އަމުރަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެފައިވެއެވެ. [illegible]، [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible]. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

37. ދެވަނަ ސަބަބު ކަމުގައިވާ ވަގުތީ އަމުރު [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ވަގުތީ އަމުރަކީ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible]، އެގޮތުން، [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި ވަގުތީ އަމުރު [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހުއްޓުވުމަށް އެދުނު އަމުރަކަށް ވާއިރު، އެފަދަ އަމުރެއް ކޯޓުން ނުނެރެދީފިނަމަ މަޢުޟޫޢީ ދަޢުވާގައި ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ ފަރުވާކަމުގައިވާ އެއްބަސްވުމާއި ގުޅިގެން ލިބޭ ގެއްލުންތައް ހޯދުމަށް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަށް ކުރިމަތިވެދާނެ ނުރައްކާ [illegible] [illegible] އަދި އެފަދަ އަމުރެއް ނުނެރެދީފިނަމަ، މައްސަލައިގެ [illegible] އެދިފައިވާ ނަތީޖާއިން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް [illegible] ގެއްލުމުން [illegible] [illegible]

38. [illegible]

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން [illegible]

39. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ:

" [illegible] B2-CR1/VA/2021/03 [illegible] ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް."[9]

[illegible]

[illegible] ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތައް

---

[9] އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރު

40. އިސްތިއުނާފުކުރުއްވި ފަރާތާ ވަކިވި އަނބިމީހާ ދަރިން ސިވިލް ކޯޓުން ބަލަހައްޓަން އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2396/Cv-C/2021 ގެ މައްސަލައިގައި އިޖުރާއީ ޢަދާލަތު ހުކުމްކޮށްފައިވާއިރު، ކަންތައްތައް ތަރުތީބުވާގޮތް މިހާރު އެދޭ ދަރަނިވެރިން ބިން ޤާނޫނުގެ އިޖުރާއާތުގެ ދަށުން 16 ޖޫން 2007 ގައި ދިރާސާކުރުމަށް ބަދަލުކުރި ސަބަބަށްފަހު އިސްތިއުނާފުކުރުއްވި ފަރާތް ޤާނޫނީގޮތުން ބަލާއިރު ގެޔާ މައްސަލަތަކުގައި، އަދި އެ ބަލާގައި ކޯޓުގެ އިޖުރާއަތު ވަގު ފަދަ ތަނެއްގައި ދެއްވީ ދަރިން ޤާނޫނު ކުރީ އިސްލާމް ދީނުގެ ސިވިލް ކޯޓުގެ ގޮސްއްވައި ބަލާއި އެ ބަލާގައި ހުރި ދަރިން ދެއްކި ގެ މައްސަލައިގައި ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު[10] ގެ ދަށުން އެ މައްސަލައިގެ ސިވިލް ކޯޓުން ތަރުތީބުގެ އިންސާފު އަދި މައްސަލައިގެ ހުކުމްތަކުން ބޭނުން އިސްތިއުނާފުކުރުއްވި ފަރާތާ މައްސަލައަށް ތަޙްޤީޤުގެ ނިންމުން އިޖްތިހާދު އިޖުރާއަތު ފޯރުކޮށްދޭފައެވެ.

ތަޙްޤީޤުގެ ނިންމުން އެންގުން

41. އިސްތިއުނާފުކުރުއްވި ފަރާތާ މައްސަލައަށް ތަޙްޤީޤުގެ ނިންމުން އެންގުމެވެ:

"ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2396/Cv-C/2021 ގެ މައްސަލާގެ މައްސަލަ ބެލުމާކުރުމުގައި މި މައްސަލަ ތަރުތީބު ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތު ސިވިލް ކޯޓުން ޙުކުމް ނިންމާފައިން ކުރަމުންދާއިރު ދުވަހު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު B2-CR1/VA/2021/03 ވަގުތީ އަމުރަށް ޤާނޫނު ޙުކުމް ތަރުތީބުވާ އަދި ޤާނޫނީ އަމުރުއްކަމުން ކުރަމުންދާއިރު ދުވަހު އެ ވަގުތީ އަމުރު ބެލުމާކުރުމުގެ އަދި މި މައްސަލައަށް ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި ގޮތުގެ އަދި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު B2-CR1/VA/2021/03 ވަގުތީ އަމުރާއި ގުޅިގެން އަންގާ ބަޔާން ގެއްލުވާލުމަށް ނެ ގޮތުގެ ހުއްދަކުރުމަށް އަންގައެވެ."[11]

މި ގޮތަށެވެ.

---

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010

[11] 22 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި ތަޙްޤީޤުގެ ނިންމުން ހުށަހެޅި އިޖުރާއީ އިޖުތިމާޢީގައި އެ ނިންމުން އެންގުން

ޢިސްތިޢުނާފީ ނުކުތާތަކުގައި ޝަރީޢަތުން ބައްލަވާފައިވާ ގޮތް

42. ފަޒީލް އަޙުމަދު ނަރުދުގެއި ބަޔާނުގައި އޮންނަ ސަބަބުތަކާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިޔާ ސިލްސިލާ (ޕްރައިވެޓް) ލ. އާއި ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް[12] ގެ މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން. އެ ސަބަބުތަކަކީ:

42.1 ފަޒީލް އަޙުމަދަށް އެކި ވަކީލުން، ޤާނޫނީ ގޮތުން ދިފާޢު ފުރުޞަތު މަޢުލޫމާތު ބަޔާން ނުވަތަ ޤާނޫނީ މަރުޙަލާގައި ޢިޖުރާޢަތު ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ޤާއިމުކުރެވިފައިނުވުން؛

42.2 ފަޒީލް އަޙުމަދު ނުދޭހަވާ ނުވަތަ އެކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ދެއްވާ ދަށުން ހިނގާފައިވާ ކަމަށް ކުރިމަތިވާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ ޙުކުމް؛ އަދި

42.3 ފަޒީލް އަޙުމަދު އެދި ޝަރީޢަތަށް އެކަމަށް އަޙުމަދުގެ "ސިފަތަ" ނުވަތަ ކަމެއްގެ ޤާނޫނީ ގޮތުން ދިފާޢުގެ ޝަރީޢަތުގެ ކަންކަމުގައި ކަނޑައަޅަން ޙުކުމެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ ނިންމުން

43. މިނިވަންކަމާ ހުރިހާ ފަޒީލް އަޙުމަދު ކޯޓުގެ ކުރުމުގައި، އެ އަޙުމަދުއަށް ހުރިހާ ޝަރީޢަތު ނިޔާ ސިލްސިލާ (ޕްރައިވެޓް) ލ. އާއި ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް[13] ގެ މައްސަލައިގައި ބަޔާންކުރާ 3 (ތިނެއް) ސަބަބު ފުރިހަމަވާ ޝަރީޢަތުގައި ދެކެނީ. އެގޮތުން، އެހެން ކޯޓުގެ ސަބަބުތަކާ ވަކިވަކިން ނަޒަރުކުރާއިރު އެންމެހައި ކަންކަން ފުރިހަމަވެފައެވެ.

ފަޒީލް އަޙުމަދު ނަރުދުގެއި ބަޔާނުގައި އޮންނަ ސަބަބުތަކާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިޔާ ސިލްސިލާ (ޕްރައިވެޓް) ލ. އާއި ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ގެ ގޮތުން

---

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2012/SC-A/21

[13] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2012/SC-A/21

44. [illegible]

45. [illegible]

46. [illegible]

[illegible]

47. [illegible] [14] [illegible]

48. [illegible]

49. [illegible]

[illegible]

50. [illegible]

[illegible]

51. [illegible]

---

[14] [2021] SC 73 ގެ 31 ވަނަ ޕެރެގްރާފް

ހުށަހަޅުއްވާ ދަޢުވާއާބެހޭގޮތުން އެ އިޖުރާއީ [illegible] ބަލައިގަންނަންޖެހޭ ޤާނޫނީ އަސާސެއް [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

52. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ހުކުމް:

ދެންފަހެ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ [illegible] B2-CR1/VA/2021/03 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޢޫފް އިބްރާހީމް